

Kod przedmiotu: 14

1. INFORMACJE O PRZEDMIOCIE – KARTA PRZEDMIOTU

A. Podstawowe dane

Nazwa przedmiotu/zajęć	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: cukrzyca (opieka nad pacjentem z cukrzycą i edukacja w cukrzycy)
Nazwa przedmiotu/zajęć w języku angielskim	
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Jednostka prowadząca kierunek	Karkonoska Akademia Nauk Stosowanych w Jeleniej Górze Wydział Nauk Medycznych i Technicznych Katedra Nauk Medycznych
Imię i nazwisko nauczyciela(-li) i stopień lub tytuł naukowy osoby odpowiedzialnej za przygotowanie sylabusu	mgr Mirosława Kieżun-Pryszcz
Przedmioty wprowadzające	Podstawy diabetologii
Wymagania wstępne	Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu programu studiów I stopnia pielęgniarstwa. Wiedza z zakresu przedmiotu Podstawy diabetologii sem 1 studia II stopnia

B. Semestralny/tygodniowy rozkład zajęć według planu studiów

Semestr	Wykłady (W)	Ćwiczenia (Ćw)	Ćwiczenia w MCSM (Ćw MCSM)	Ćwiczenia kliniczne (Ćw. klin.)	Seminarium (S)	Praktyki zawodowe (PZ)	Łącznie godzin	Liczba punktów ECTS
2	10	-	10	10	-	-	30	3

2. CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

C1	Przygotowanie studenta do sprawowania profesjonalnej opieki pielęgniarzkiej nad pacjentem z cukrzycą w czasie insulinoterapii, także z zastosowaniem pompy insulinowej.
C2	Przygotowanie studenta do prowadzenia edukacji pacjenta chorego na cukrzycę w zakresie dietoterapii, profilaktyki powikłań ostrych i przewlekłych oraz uczenia chorego i rodziny zachowań w chorobie.

3. EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

Lp.	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk II stopnia (kod składnika opisu)
WIEDZA - w zakresie wiedzy absolwenta zna i rozumie:			
W1	patomechanizm cukrzycy, astmy i POChP i przewlekłej niewy-	B.W29.	P7S_WG

	dolności krążenia oraz ich powikłania;		
W2	nowoczesne technologie leczenia i monitorowania cukrzycy, z uwzględnieniem osobistych pomp insulinowych i systemów do ciągłego monitorowania glikemii;	B.W30.	P7S_WG
W3	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie samoobserwacji i samoopieki w cukrzycy, astmie POChP i przewlekłej niewydolności krążenia;	B.W31.	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI - w zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
U1	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą (przewlekłą niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym, POChP, cukrzycą);	B.U24.	P7S_UW P7S_UK P7S_UU
U2	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanów pacjentów z chorobami przewlekłymi;	B.U25.	P7S_UW
U3	planować, sprawować i koordynować opiekę nad pacjentem z cukrzycą;	B.U31.	P7S_UW P7S_UK P7S_UO P7S_UU
U4	motywować pacjenta z cukrzycą do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia;	B.U32.	P7S_UW P7S_UK P7S_UU
U5	stosować nowoczesne metody monitorowania glikemii i podawania insuliny, w szczególności techniką podskórnego wlewu;	B.U33.	P7S_UW
U6	rozpoznać zmiany skórne na stopie oraz schorzenia paznokcia u pacjenta z cukrzycą;	B.U48.	P7S_UW
U7	rozróżniać i usuwać nagniotki, modzele oraz pielęgnować skórę stóp wokół rany u pacjenta z cukrzycą	B.U49.	P7S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE - w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
K1	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.S1	P7S_KK P7S_KR
K2	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K.S2.	P7S_KK P7S_KR
K3	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań	K.S4.	P7S_KR
K4	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	K.S5.	P7S_KO
K5	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	K.S6.	P7S_KK P7S_KR

4. METODY DYDAKTYCZNE

1. wykład informacyjny
2. wykład problemowy
3. dyskusja dydaktyczna
4. instruktaż

5. studium przypadku
6. symulacja medyczna

5. FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

Przedmiot kończy się egzaminem w semestrze 2, w formie testu w czasie sesji egzaminacyjnej

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wykładów, ćwiczeń w MCSM i ćwiczeń klinicznych.

I i II termin egzaminu - test obejmujący 30 pytań. Pytania jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień – test mieszany, aby uzyskać pozytywną ocenę z testu student powinien udzielić 60% poprawnych odpowiedzi. Za poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt, za błędną lub brak odpowiedzi 0 pkt.

Skala ocen

Bardzo dobry – 91% - 100%

Dobry plus – 86% - 90%

Dobry – 81% - 85%

Dostateczny plus – 76% - 80%

Dostateczny – 60% - 75%

Niedostateczny – poniżej 60%

Kryteria zaliczenia wykładów:

1. obecność na wykładzie na poziomie min. 60%
2. uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej

Kryteria zaliczenia ćwiczeń w MCSM. *Ćwiczenia w MCSM poprzedzają ćwiczenia kliniczne w placówce.*

- 100 % obecność na zajęciach
- aktywny udział w zajęciach
- zaliczenie ról w scenariuszach wysokiej wierności zgodnie z obowiązującymi procedurami i algorytmami klinicznymi, oceniane na podstawie checklisty w ramach tematyki określonej w sylabusie - min. 60% poprawnie wykonanych elementów scenariusza i zaliczone kryteria bezwzględne

Kryteria zaliczenia ćwiczeń klinicznych: *Ćwiczenia kliniczne poprzedzone są ćwiczeniami w MCSM.*

- 100 % obecność na zajęciach, w przypadku nieobecności zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie ustalonym z prowadzącym zajęcia,
- zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarskich” przewidzianych programem nauczania
- ocena kompetencji społecznych w czasie ćwiczeń klinicznych odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
- zaliczenie pisemnie opracowanego programu edukacyjnego wybranych przypadków pacjentów z cukrzycą.

Kryteria oceny programu edukacyjnego: max.12 pkt.

1. Wyłonienie problemów opiekuńczo- edukacyjnych (0-4 pkt.)
2. Poprawność merytoryczna proponowanych rozwiązań (0-4 pkt.)
3. Przejrzystość programu edukacyjnego (0-4 pkt.)

Skala oceny:

Bardzo dobry (5,0) – 12-11 pkt.

Dobry plus (4,5) – 10,5-10 pkt.
 Dobry (4,0) – 9,5-8,5 pkt.
 Dostateczny plus (3,5) – 8-7,5 pkt.
 Dostateczny (3,0) – 6-7 pkt.
 Niedostateczny (2,0) poniżej 6 pkt.

6. TREŚCI PROGRAMOWE

	Tematyka zajęć	Liczba godzin
Semestr 2		
Wykład 1	Organizacja ośrodków diabetologicznych, stowarzyszenia diabetologiczne, koszty społeczne leczenia cukrzycy. Struktura organizacyjna opieki medycznej i pozamedycznej nad pacjentem z cukrzycą.	2
Wykład 2	Rozwój pielęgniarstwa diabetologicznego, stosowane teorie pielęgnowania pacjentów diabetologicznych.	2
Wykład 3	Problemy zdrowotne, psychologiczne, rodzinne, społeczne, zawodowe chorych na cukrzycę	2
Wykład 4	Edukacja zdrowotna jako element terapii w cukrzycy. Główne obszary edukacji zdrowotnej pacjenta z cukrzycą.	2
Wykład 5	Nowoczesne technologie leczenia i monitorowania cukrzycy	2
Suma godzin		10
Semestr 2		
Ćwicz. MCSM 1	Stany ostre w cukrzycy - decyzje terapeutyczne pielęgniarki w ramach uprawnień (analiza przypadku, scenariusze wysokiej wierności)	5
Ćwicz. MCSM 2	Przeprowadzenie porady edukacyjnej wobec chorego/rodziny na cukrzycę w różnych stanach i okresach choroby (analiza przypadku, scenariusze wysokiej wierności)	5
Suma godzin		10
Semestr 2		
Ćwicz. klin. 1	Planowanie opieki nad chorym z cukrzycą z uwzględnieniem przygotowania pacjenta i jego rodziny do samoopieki w warunkach domowych - studium przypadku. Zastosowanie nowoczesnych technologii w opiece nad pacjentem z cukrzycą	2
Ćwicz. klin. 2	Dietoterapia w cukrzycy: zasady diety cukrzycowej, wymienniki węglowodanowe, indeks glikemiczny. Indywidualne metody edukacji w diabetologii. Opracowanie zaleceń dietetycznych w ramach diety cukrzycowej z uwzględnieniem stanu odżywienia chorego oraz zapotrzebowania kalorycznego.	2
Ćwicz. klin. 3	Rola pielęgniarki w profilaktyce powikłań ostrych i przewlekłych, ze szczególnym uwzględnieniem pacjenta ze stopą cukrzycową, przewlekłą niewydolnością nerek oraz powikłaniami ze strony układu krążenia oraz układu nerwowego. Przygotowanie pacjenta do samoobserwacji i samokontroli w celu zapobiegania powikłaniom.	2

Ćwicz. klin. 4	Diagnozowanie potrzeb pacjentów z cukrzycą pod kątem edukacji zdrowotnej oraz planowanie programu edukacyjnego	2
Ćwicz. klin. 5	Prowadzenie indywidualnej edukacji terapeutycznej pacjenta z cukrzycą na temat choroby, zalecanego trybu życia, żywienia, samokontroli glikemii, profilaktyki ostrych i późnych powikłań cukrzycy.	2
Suma godzin		10

7. METODY (SPOSOBY) WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA

(dla każdego efektu uczenia się wymienionego w pkt. 2. powinny znaleźć się metody sprawdzenia, czy został on osiągnięty przez studenta)

Efekt uczenia się	Forma oceny							
	Egzamin	Zaliczenie z oceną	Test	Odpowiedź ustna	Praktyczne zaliczenie umiejętności	Proces pielęgnowania	Scenariusz symulacji medycznej	Obserwacja pracy studenta
W1	X		X					
W2	X		X					
W3	X		X					
U1				X	X	X	X	X
U2				X	X			X
U3				X	X	X	X	X
U4				X	X		X	X
U5				X	X		X	X
U6				X	X	X		X
U7				X	X			X
K1						X		X
K2						X		X
K3						X		X
K4						X		X
K5						X		X

8. LITERATURA

Literatura podstawowa	1. red nauk. Szewczyk A.: Pielęgniarstwo diabetologiczne. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019 Wyd .2 (IBUK libra) 2. red nauk. Szewczyk A.: Edukacja pacjentów w pielęgniarstwie diabetologicznym. Konспекty. Wyd. PZWL Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2017 Wyd .1 (IBUK libra) 3. Polskie Towarzystwo Diabetologiczne, Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u chorych na cukrzycę 2022, Stanowisko Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego. Dostęp: https://ptdiab.pl/images/docs/zalecenia/CTiD-1-2022-pl.pdf 1
Literatura uzupełniająca	1. red. nauk. Klupa T., Szewczyk A ; [aut. Benbenek-Klupa T., Gawrecki A., Klupa T., Podlaska E., Rokicka D., Solnica B., Szewczyk A., Wróbel M., Zozulińska-Ziółkiewicz D.]: Leczenie osobistą pompą insulinową : podręcznik dla pielęgniarek i położnych. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2015 2. Franek E., Walicka M. (red): Leczenie cukrzycy w praktyce klinicznej: dla lekarzy różnych specjalności. Tom1, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018

9. NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta – liczba godzin
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela lub innych osób prowadzących zajęcia	Udział w zajęciach dydaktycznych, wskazanych w pkt. 1B Wpisujemy sumę godzin, nie rozdzielamy na formy zajęć	30
Praca własna studenta	Studiowanie literatury przedmiotowej	15
	przygotowanie do zajęć	20
	przygotowanie do egzaminu	10
Łączny nakład pracy studenta		75
Liczba punktów ECTS		3

* ostateczna liczba punktów ECTS

** wartości przykładowe